

GEOGRAFIE

Caiet de lucru pentru clasa a VIII-a

CUPRINS

CAPITOLUL I – România. Poziția geografică	4	2. Așezările omenești	81
1. Poziția geografică. Elemente definitorii și consecințe. Statele vecine	4	2.1. Așezările rurale – evoluție și diferențieri teritoriale	81
2. România – țară carpatică, dunăreană, pontică și central-europeană	4	2.2. Așezările urbane – evoluție și caracteristici actuale	83
CAPITOLUL II – Relieful României	6	2.3. Caracterizarea geografică a orașului București	85
1. Relieful – caracteristici generale	6	3. Organizarea administrativ-teritorială	87
2. Unitățile majore de relief	8	Aplicații practice/studii de caz: Interpretarea unor grafice și reprezentări cartografice privind populația României. Caracterizarea unor orașe mari	89
2.1. Carpații și Depresiunea Colinară a Transilvaniei	8	CAPITOLUL V – Activități economice	90
2.2. Subcarpații	35	1. Agricultură	90
2.3. Podișul Getic și Podișul Mehedinți	41	1.1. Fondul funciar agricol – potențial și valorificare	90
2.4. Podișul Moldovei și Podișul Dobrogei	44	1.2. Regiunile agricole – elemente specifice	90
2.5. Câmpia de Vest și Dealurile de Vest	48	1.3. Valorificarea produselor agricole – tradiție și modernitate	90
2.6. Câmpia Română	51	2. Resursele naturale și industria	92
2.7. Delta Dunării și platforma continentală a Mării Negre	53	2.1. Resursele naturale și valorificarea lor	92
Aplicații practice/studii de caz: Interpretarea unor profile geografice. Relieful orizontului local/localității/județului natal. Identificarea unor fenomene și procese de risc din orizontul local (alunecări de teren, șiroire/ torențialitate etc.) și stabilirea măsurilor de prevenire/combateră/diminuare. Cutremurele în România. Prezentarea regulilor de comportament în caz de cutremur. Rolul reliefului în amenajarea teritoriului	56	2.2. Industria energetică și a energiei electrice	92
Test de evaluare – Relieful României	57	2.3. Industria construcțiilor de mașini	92
CAPITOLUL III – Clima, apele, vegetația, fauna și solurile	59	3. Serviciile	96
1. Clima	59	3.1. Căile de comunicație și transporturile	96
1.1. Factorii genetici	59	3.2. Comerțul	96
1.2. Elementele climatice	60	3.3. Turismul – potențial și valorificare economică	96
1.3. Particularitățile climatice regionale (etaje și influențe climatice)	62	Aplicații practice/studii de caz: Activități economice în localitatea/județul natal. Valorificarea resurselor alternative de energie. Potențialul turistic al județului. Rolul căilor de comunicație în dezvoltarea economică	99
2. Apele	64	CAPITOLUL VI – Regiuni geografice și dezvoltarea regională	100
2.1. Dunărea	64	1. Diferențieri regionale	100
2.2. Râurile interioare	66	2. Regiunile geografice pe baze naturale	100
2.3. Lacurile și apele subterane	68	Aplicații practice/studii de caz: Caracterizarea geografică a unei regiuni	101
2.4. Marea Neagră	70	CAPITOLUL VII – Caracteristici ale mediului înconjurător	102
3. Vegetația, fauna și solurile	72	1. Calitatea mediului înconjurător în România. Evoluții recente	102
Aplicații practice: Reguli de comportament în cazul producerii unor fenomene climatice, hidrografice, biogeografice de risc	74	2. Resurse, populație și elemente ale dezvoltării sustenabile	103
CAPITOLUL IV – Populația, așezările omenești și organizarea administrativ-teritorială	75	CAPITOLUL VIII – România în Europa și în lume	104
1. Populația – elemente și structuri demografice	75	1. Valorile naturale și culturale ale României	104
		2. România ca membru ONU, NATO și UE	105
		Teste de evaluare finală – Geografia României	107

1. Poziția geografică. Elemente definitorii și consecințe.

Statele vecine

2. România – țară carpatică, dunăreană, pontică și central-europeană

1. Așezarea matematică (pe Glob)

- este situată în emisfera nordică, la jumătatea distanței dintre Ecuator și Polul Nord;
- la intersecția paralelei de 45° lat. N cu meridianul de 25° long. E (jud. Argeș);
- paralela de 46° lat. N împarte teritoriul țării în două jumătăți aproximativ egale;
- țară de mărime mijlocie, cu o suprafață de 238 397 km².

2. Puncte extreme

- N – Horodiștea
43° 37' 07''
(jud. Botoșani);
- S – Zimnicea
48° 15' 06''
(jud. Teleorman);
- V – Beba Veche
20° 15' 44''
(jud. Timiș);
- E – Sulina
29° 41' 24''
(județul Tulcea)

3. Așezarea geografică

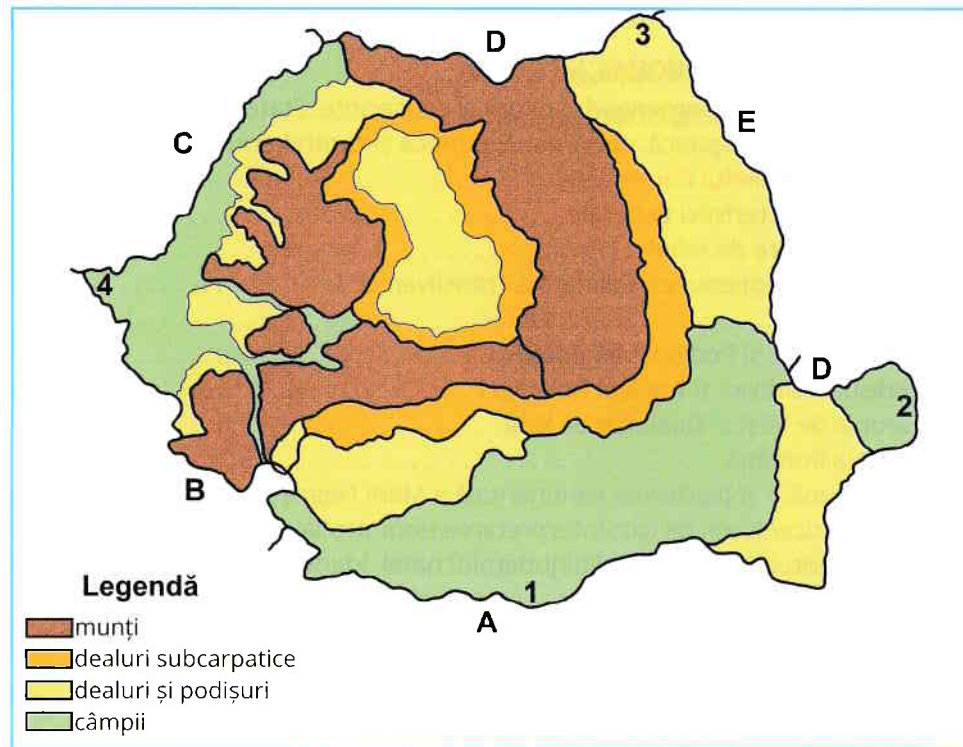
- în SE Europei Centrale, la distanțe aproximativ egale (2900 km) față de Oceanul Atlantic, Munții Ural, Oceanul Arctic și la numai 1000 km față de Marea Mediterană.

4. Statele vecine

- Ucraina, Republica Moldova, Bulgaria, Serbia, Ungaria;
- are ieșire la Marea Neagră în sud-est;
- lungimea totală a granițelor 3149,9 km.

5. România este:

- țară carpatică
- 2/3 din lungimea lanțului carpatic;
- țară dunăreană
- 2/5 (1075 km) din lungimea totală a Dunării (2860 km);
- țară pontică
- are ieșire la Marea Neagră pe o distanță de 244 km;
- central-europeană
- este situată în Europa Centrală;
- este traversată de Axa Vest-Est.

I. Analizează harta de mai sus și precizează:

a. vecinii României, marcați cu literele:

A _____ D _____
B _____ E _____
C _____

b. punctele extreme, marcate cu cifrele:

1. _____ 3. _____
2. _____ 4. _____

II. Se dă următoarea listă:

poziție geografică, Ecuator, paralelă, carpatică, 2900 km,
emisferă, meridian, pontică, Horodiștea, Europa Centrală,
Munții Ural, sudică, județ, Tulcea.

Elaborează un text logic (de maximum 20 de rânduri), cu caracter geografic,
utilizând toate elementele din lista de mai sus.

III. Scrie răspunsurile corecte care completează enunțurile de mai jos:

1. Punctul extrem sudic al României este localitatea _____.
2. Din lungimea totală a Dunării, România deține _____ km.
3. Paralela de 46° lat. N traversează partea _____ a țării.
4. România este localizată longitudinal în emisfera _____.
5. Râul Prut formează graniță cu țara _____.
6. Paralela de 45° lat. N cu meridianul de 25° long. E se intersectează pe teritoriul județului _____.
7. România are ieșire la Marea Neagră pe o distanță de _____ km.
8. Localitatea extremă vestică se află în județul _____.
9. Suprafața României este de _____ km^2 .
10. România formează graniță pe râul Tisa cu țara _____.

IV. Explică statutul României de țară carpatică și pontică.

V. Citește afirmația următoare. Dacă afirmația este adevărată, încercuiește litera A, iar dacă afirmația este falsă, încercuiește litera F. Argumentează alegerea făcută.

A. F. România este țară dunăreană, deoarece Dunărea este cel mai important fluviu al Europei sub raportul navigației.

1. Relieful – caracteristici generale

Armonia și proporționalitatea reliefului

- varietate – se întâlnesc toate treptele de relief;
- proporționalitate – fiecare treaptă de relief deține aproximativ 1/3 din suprafața țării (28% – munți, 42% – dealuri și podișuri, 30% – câmpii);
- trepte concentrice;
- altitudini relativ reduse (0 m – 2544 m, Vf. Moldoveanu, Munții Făgăraș);
- accesibilitate pentru locuire.

Formarea și evoluția reliefului

- cel mai vechi uscat – Podișul Dobrogei (roci vechi –, șisturi verzi – Podișul Casimcei);
- cea mai nouă unitate de relief – Delta Dunării (în formare);
- Carpații (primele ramuri care au apărut au fost cele alcătuite din roci cristaline, urmate de cele din roci sedimentare și apoi munții vulcanici).

Unitățile majore de relief ale României

I. Carpații

- Carpații Orientali (Grupa Nordică, Grupa Centrală, Carpații Curburii);
- Carpații Meridionali (Grupa Bucegi-Leaota, Grupa Făgăraș, Grupa Parâng, Grupa Retezat-Godeanu);
- Carpații Occidentali (Munții Banatului, Munții Poiana Ruscă, Munții Apuseni).

II. Dealuri și podișuri

- Depresiunea Colinară a Transilvaniei
- Subcarpații Moldovei
- Subcarpații de Curbură
- Subcarpații Getici
- Podișul Moldovei
- Podișul Getic
- Podișul Mehedinți
- Podișul Dobrogei
- Dealurile de Vest

III. Câmpiile

- Câmpia Română
- Câmpia de Vest
- Delta Dunării
- Platforma continentală a Mării Negre

I. Completează spațiile punctate din textul de mai jos cu informația corectă și completează din punct de vedere geografic.

28%, Siretului Inferior, 42%, 0 m, 2544 m, Făgăraș, 30%, proporționalitate.

Relieful României are altitudini relativ reduse, între _____ și _____ în Munții _____, coborând la 5 m în SE țării, în Câmpia _____. Relieful României este caracterizat prin _____, fiecare treaptă de relief deținând aproximativ _____ din suprafața țării, respectiv, munți _____ și câmpii _____.

II. Precizează câte un argument pentru fiecare dintre afirmațiile de mai jos:

1. O caracteristică a reliefului României o reprezintă varietatea formelor de relief.

2. În România, relieful este dispus în trepte concentrice.

3. Relieful României s-a format în etape geologice diferite.

2.1. Carpații și Depresiunea Colinară a Transilvaniei

CARPAȚII ORIENTALI

Caractere generale

- altitudinea maximă este de 2303 m (Munții Rodnei, Vf. Pietrosu);
- altitudini frecvente între 1000 – 1900 m, culmi montane orientate pe direcția NV-SE;
- roci vulcanice (magmatice) în V, șisturi cristaline (roci dure) în centru, roci sedimentare (fliș) în est și sud;
- fragmentare accentuată (multe pasuri, văi, depresiuni);
- relief glaciatic la peste 2000 m, relief vulcanic în vest.

Grupa Nordică (Carpații

Maramureșului și Bucovinei)

Poziția geografică – în nordul țării

Limite/vecini:

N – granița de stat cu Ucraina;

S – Culoarul Depresionar Dornelor-Câmpulung Moldovenesc;

V – Câmpia de Vest, Dealurile de Vest și Depresiunea Colinară a Transilvaniei;

E – Podișul Sucevei.

Geneza

- s-au format prin cutarea scoarței terestre în orogeneza alpină;
- în vest – munți formați prin erupții vulcanice.

Relieful – aspecte specifice

- altitudinea maximă: 2303 m, Vf. Pietrosu – Munții Rodnei;
- culmi montane paralele orientate pe direcția NV-SE;
- roci vulcanice (magmatice) în V, șisturi cristaline (roci dure) în centru, roci sedimentare (fliș) în E și S;
- relief glaciatic la peste 2000 m (circuri glaciare, văi glaciare, morene);
- relief vulcanic în vest (conuri, cratere și platouri vulcanice).

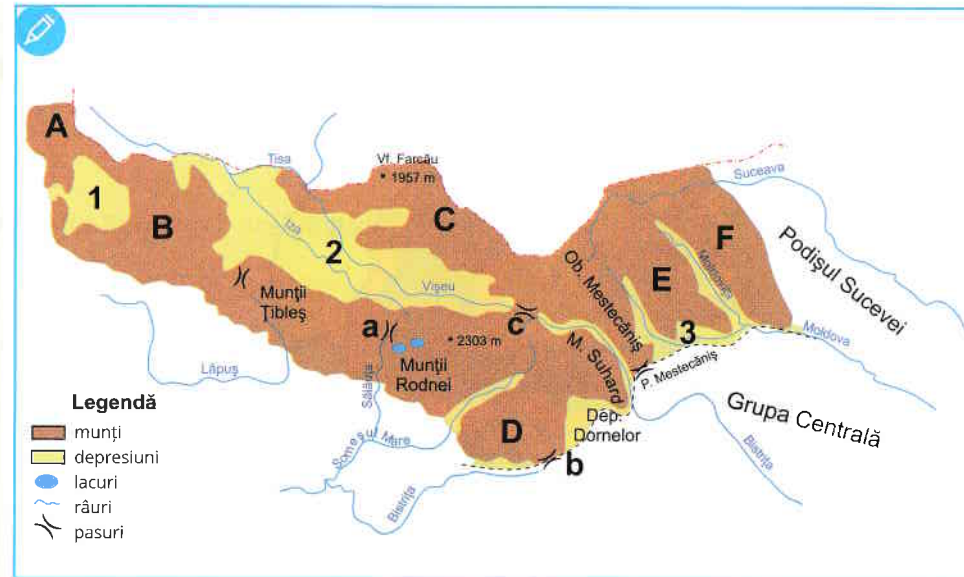
Diviziuni

a. Munți vulcanici în V: Munții Oaș, Munții Gutâi, Munții Țibleș;

b. Munți cristalini în centru: Munții Rodnei, Munții Maramureșului, Munții Suhard;

c. Munții alcătuiți din roci sedimentare în E: Obcinele Bucovinei (Obcina Mestecăniș, Obcina Feredeou, Obcina Mare) și în S Munții Bârgăului;

d. Depresiuni: Maramureș (pe Vișeu și Iza), Oaș, Dornelor (pe Bistrița), Câmpulung Moldovenesc (pe Moldova).

I. Analizează harta de mai sus și identifică diviziunile marcate cu litere și cifre:

depresiuni	1 _____	3 _____
	2 _____	
munți	A _____	D _____
	B _____	E _____
	C _____	F _____
pasuri	a _____	c _____
	b _____	

II. Se dau următoarele denumiri geografice:

Munții Oaș, Munții Gutâi, Munții Rodnei, Munții Marmureșului,
Obcina Mestecăniș, Obcina Feredeue, Oaș, Dornelor,
Obcina Mare, Câmpulung Moldovenesc.

Selectează:

a. Munți alcătuiți din șisturi cristaline

b. Munți alcătuiți din roci vulcanice

c. Munți alcătuiți din roci sedimentare

d. Depresiuni

III. Completează spațiile punctate cu informația corectă:

1. Cel mai înalt vârf montan din Grupa Nordică se numește

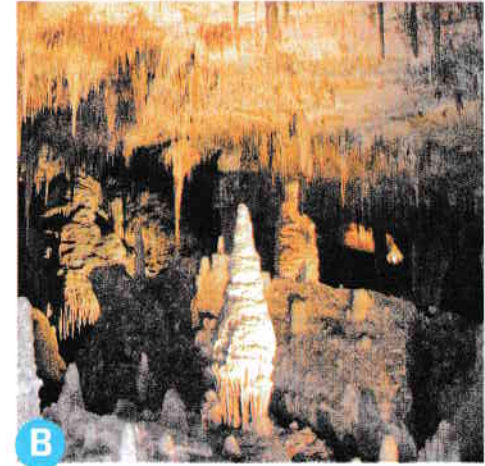
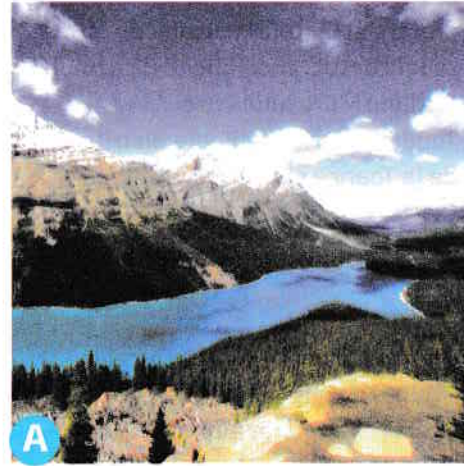
2. Pasul situat la cea mai mare altitudine din Carpați se numește

3. Depresiunea Dornelor este traversată de râul

4. Culmile montane în Grupa Nordică sunt orientate pe direcția

5. În vestul Grupei Nordice sunt munți alcătuiți din roci

IV. Analizează imaginile de mai jos și răspunde la următoarele cerințe:

a. Identifică tipul de relief din imaginile:

A:

B:

b. Precizează trei forme de relief specifice tipului de relief corespunzător imaginii A.

c. Precizează două forme de relief specifice tipului de relief corespunzător imaginii B.

V. Explică termenii geografici:

a. Obcină

b. Relief glaciar

Grupa Centrală (Carpații Moldo-Transilvăneni)

Poziția geografică

- în estul Depresiunii Colinare a Transilvaniei;

Limite/vecini

- N** – Culoarul depresionar Dornelor – Câmpulung Moldovenesc;
- S** – Depresiunea Brașov, Valea Oituzului;
- V** – Depresiunea Colinară a Transilvaniei;
- E** – Subcarpații Moldovei.

Geneza

- s-au format prin cutarea scoarței terestre în orogeneza alpină;
- în vest, munți formați prin erupții vulcanice.

Relieful – aspecte specifice

- altitudinea maximă: 2100 m, Vf. Pietrosu – Munții Călimani;
- culmi montane paralele orientate pe direcția NV-SE;
- roci vulcanice (magmatice) în vest, și sturi cristaline (roci dure) în centru, roci sedimentare (fliș) în est și sud;
- fragmentare accentuată (multe pasuri, văi, depresiuni);

- relieful vulcanic în vest (conuri, cratere și platouri vulcanice);
- relieful carstic: chei (Cheile Bicazului);
- Defileul Mureșului între Toplița – Deda, Defileele Bistriței de la Toance și Zugreni, Defileul Oltului de la Tușnad și Racoș.

Diviziuni

a. Munți vulcanici în vest:

Munții Călimani, Munții Gurghiu, Munții Harghita;

b. în centru:

Munții Giurgeu, Munții Hășmașu Mare; Munții Bistriței;

c. în nord:

masive alcătuite din roci cristaline și calcare: Rarău cu Pietrele Doamnei și Giupalău;

d. în est

culmi aproape paralele:

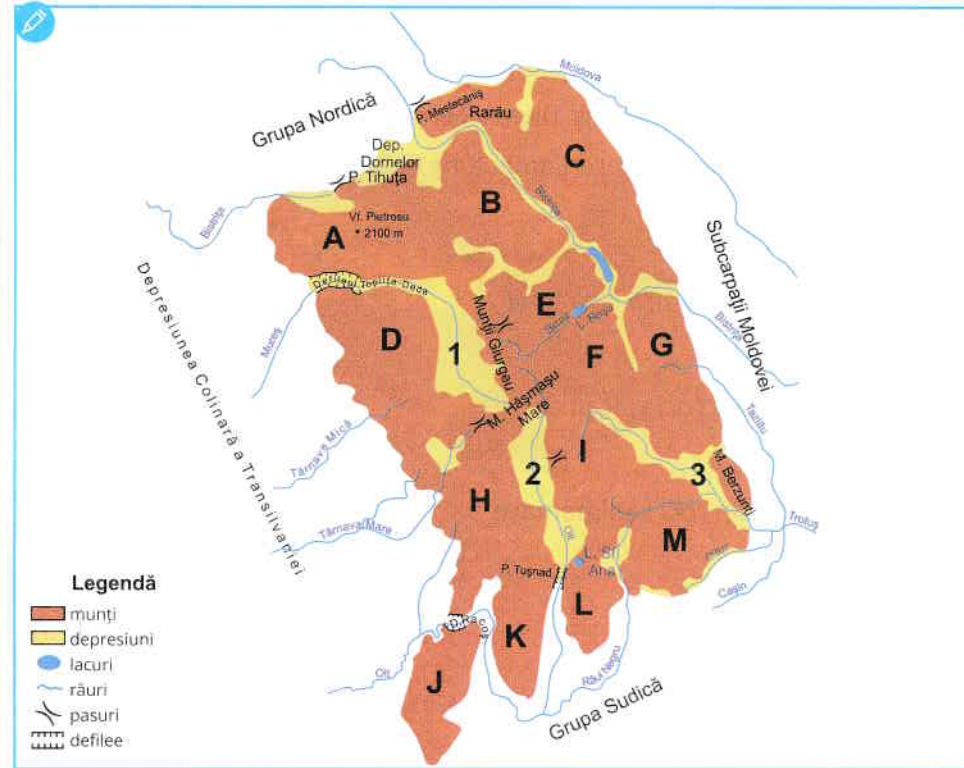
- Munții Ceahlău (1907 m), Munții Tarcău, Munții Ciucului, Munții Nemira, Munții Stănișoarei, Munții Goșmanu, Munții Berzunți;

e. în sud:

Munții Perșani, Munții Baraolt și Munții Bodoc;

f. depresiuni:

Giurgeu (Gheorgheni) pe Mureș, Ciuc pe Olt, Comănești pe Trotuș.

I. Analizează harta de mai sus și identifică munții marcați cu litere și depresiunile marcate cu cifre:

munți	A _____	H _____
	B _____	I _____
	C _____	J _____
	D _____	K _____
	E _____	L _____
	F _____	M _____
	G _____	
depresiuni	1 _____	3 _____
	2 _____	

II. Se dau următoarele denumiri geografice:

Munții Bistriței, Munții Giurgeu, Munții Gurghiu, Munții Ceahlău,
Munții Goșmanu, Munții Berzunți, Munții Călimani, Munții Stânișoarei,
Munții Harghita.

Selectează:

a. Munți situați în vest

b. Munți situați în centru

c. Munți situați în est

III. Completează spațiile punctate cu informația corectă:

1. Între Toplița și Deda se află defileul râului

2. Pietrele Doamnei sunt localizate în Munții

3. Depresiunea Ciucului este traversată de râul

4. Culmile montane în Grupa Centrală sunt orientate pe direcția

5. Altitudinea maximă de 1907 m este în Munții

6. Depresiunea Comănești este traversată de râul

7. Între Tușnad și Racoș se află defileul râului

8. În partea vestică a Grupei Centrale sunt munți alcătuiți din roci

9. Limita sudică a Grupei Centrale este formată de valea râului

10. Pe calcare se formează tipul de relief

IV. Se dă următoarea listă:

fragmentare accentuată, orogeneza alpină, 2100 m, chei,
roci vulcanice, Munții Călimani, depresiuni, Olt, defilee, limită.

Elaborează un text logic (de maximum 15 rânduri), cu caracter geografic,
utilizând toate elementele din lista de mai sus.

Poziția geografică

- la curbura Carpaților Orientali;

Limite/vecini

- N** – Valea Oituzului;
- S și E** – Subcarpații Curburii;
- SV** – Valea Prahovei.

Geneza

- s-a format prin cutarea scoarței terestre în orogeneza alpină.

Relieful – aspecte specifice

- altitudinea maximă: 1954 m, Vf. Ciucaș – Munții Ciucaș;
- culmi montane orientate pe direcția NE-SV;
- alcătuită în întregime din roci sedimentare (calcare, conglomerate, gresii etc);
- fragmentare accentuată (multe pasuri, văi, depresiuni);
- vârfuri sub formă de turnuri, creste zimțate și chei în Munții Ciucaș.

Diviziuni

a. la sud de Valea Oituzului:

Munții Vrancei, continuați cu Munții Buzăului (Penteleu, Podu Calului și Siriu);

b. între Teleajen și Doftana:

Munții Ciucaș;

c. între Doftana și Prahova:

Munții Baiului;

d. în vest: Munții Bârsei,

cu masivele Postăvaru și Piatra Mare și Munții Întorsurii;

e. în estul Depresiunii Brașov:

Munții Brețcu;

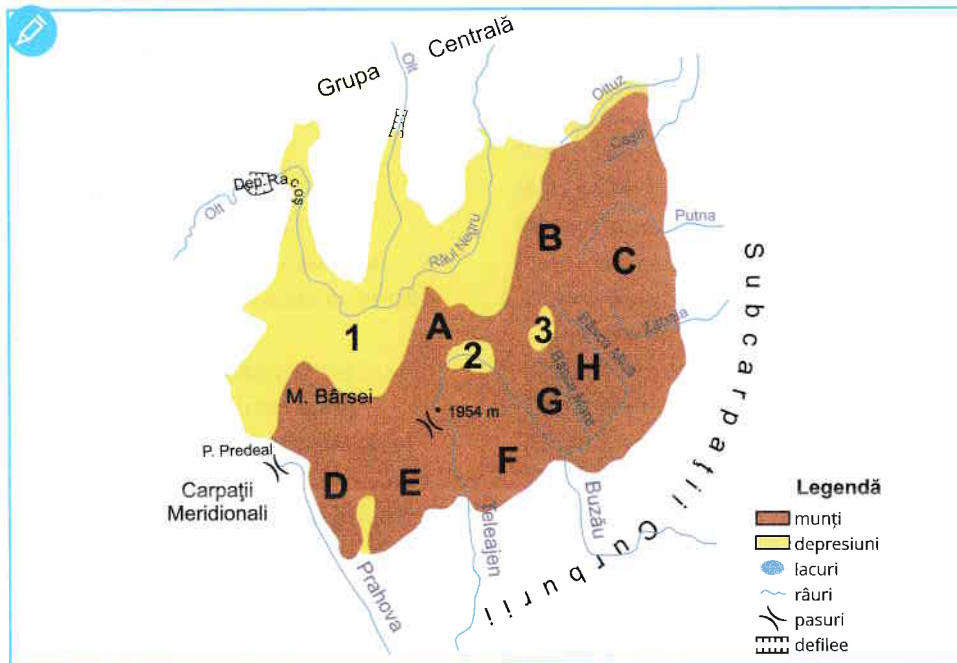
f. Depresiunea Brașov

- cea mai întinsă depresiune intramontană din Carpații Românești, traversată de Olt cu afluenții săi (Râul Negru);

- înfățișarea unui șes neted.

g. Depresiunea Comandău;

h. Depresiunea Întorsura Buzăului.

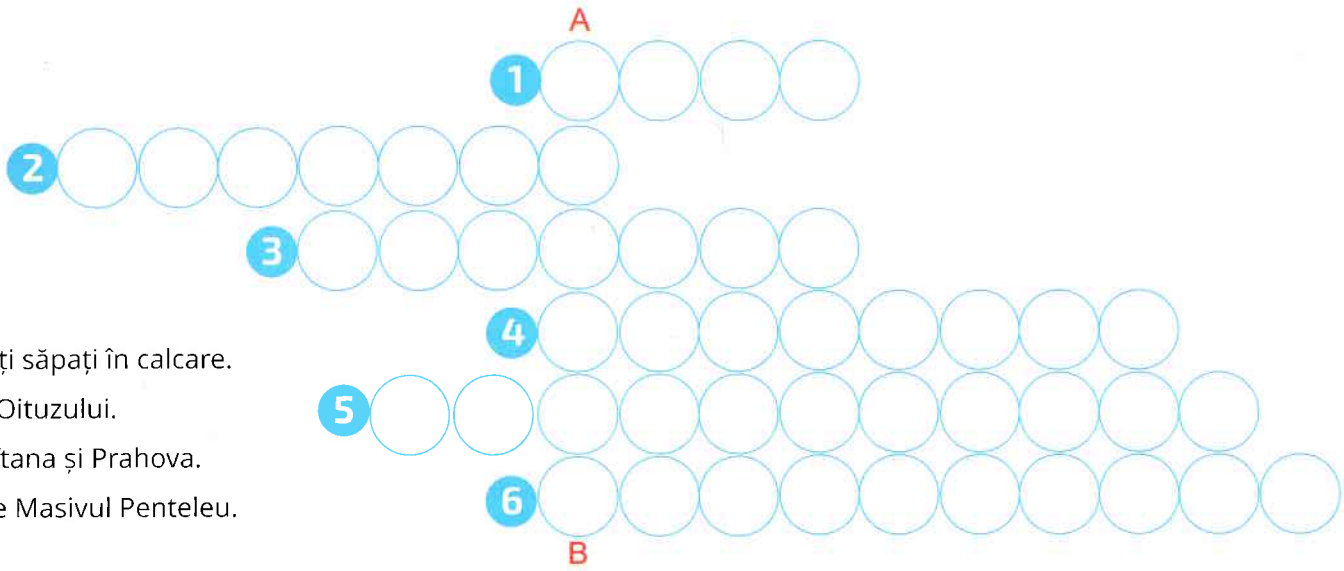
I. Analizează harta alăturată și identifică munții marcați cu litere și depresiunile marcate cu cifre:

} munți	A _____	E _____
	B _____	F _____
	C _____	G _____
	D _____	H _____
} depresiuni	1 _____	3 _____
	2 _____	

II. Completează spațiile punctate cu informația corectă:

1. Între Teleajen și Doftana se află munții
.....
2. Munții Brețcu sunt localizați în estul depresiunii
.....
3. Culmile montane în Grupa Sudică sunt orientate pe direcția
.....
4. Cea mai întinsă depresiune intramontană din Carpați se numește
.....
5. Altitudinea maximă din Grupa Sudică se înregistrează în vârful
.....

III. Completează rebusul geografic de mai jos, astfel încât pe verticala A - B să obții denumirea celui mai înalt vârf montan din Grupa Sudică.

1. Văi înguste cu versanți abrupti săpați în calcare.
2. Munți situați la sud de Valea Oituzului.
3. Munți situați între râurile Doftana și Prahova.
4. Depresiune situată la nord de Masivul Penteleu.
5. Multe pasuri, văi, depresiuni.
6. Limita sudică și estică a Grupei Sudice.

IV. Caracterizează Carpații Curburii, precizând:

- limitele;
- relieful (trei caracteristici);
- trei diviziuni.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....